

MESE A „HOLVOLTHOLNEMVOLTRÓL”: A KERETTÖRTÉNET (STORYLINE) MÓDSZER TAPASZTALATAI A GYEREKEK SPIRITUÁLIS IGÉNYÉRŐL

Voglné Nagy Zsuzsanna *, Obreczán Tamás **

* Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

** JátékosLét Kutatócsoport

Kulcsszavak: kerettörténet; storyline; spiritualitás a pedagógiában

A XXI. századi közoktatás (fejlesztés, koordináció) II. szakaszában megvalósuló TÁMOP-3.1.1 3. alprojekt 5. témájához kötődő komplex pilotprogram nevelési-oktatási fejlesztése keretében a gyakorlati életre neveléshez a kerettörténet (storyline) módszert ajánlotta a fejlesztésbe bevont iskolák számára. Ennek lényege, hogy a gyerekekkel közösen alkotott, menet közben együtt változtatott, alakított történet mesélése, átélése során sajátítják el a gyakorlati életre nevelés témakör széles körű, szerteágazó ismereteit. A módszer különös mértékben alkalmas az egyéni szerepek, valamint az inger- és érzelemgazdag jelenlét révén a különböző nevelési szituációk megfigyelésére, feldolgozására. A pedagógus szerepváltozása e módszer esetében jelentős, törekedni kell a facilitátor szerep kialakítására.

A módszer kipróbálása során figyeltünk fel arra a jelenségre, mely a szakértők szerint körünkben egyre égetőbbé válik, és okvetlenül orvoslásra szorul: ami nem más, mint a gyerekek életének „csodátlanítása”. Az elementáris igény, mely rendszeres megfigyeléseink során minduntalan előbukkant, a gyerekek spiritualításra való fogékonysága, éhsége. Az órai események kapcsán jól megfigyelhető volt a történetmesélés különböző szintjein, hogy a gyerekek milyen erősen várják, igénylik a „varázslat” a mágikus elemek megjelenését.

A mesék alapvetően fontos, tanító, gyógyító szerepéről nagyon sok tanulmány szól. Közismert, hogy a mesék révén a gyerekek problémamegoldó képessége és öngyógyító ereje is erősödik, támogatást kap. A mese a gyerek „mindennapi kenyere”, s ettől nem foszthatjuk meg az iskolába kerülés után sem, helye és szerepe az oktatásban megkérdőjelezhetetlen.

Tapasztalataink azonban arra világítanak rá, hogy a pedagógusok képzetvilágában erősíteni kell ezeket az elemeket, szükséges, hogy felhívjuk a figyelmet a spirituális elemeknek a fontosságára, hiszen a felnőttek hajlamosak arra, hogy megfélemedjenek a tudattalanban rejtőző tartalmak fontosságáról. A racionális, materiális világ természetes dominanciája mellett teret kellene adni az egyéb elemek kibontakozásának, lehetőséget biztosítani a gyermeki fantázia és kreativitás megerősítésének.

Programunk során arra törekszünk, hogy visszajelzéseinkkel kellő támogatást nyújtsunk a fejlesztésben részt vevő pedagógusok számára, ezáltal a történetmesélés során a varázslatos elemek beiktatásával, átélésük lehetőségének megteremtésével nagyobb teret biztosítsunk a spiritualitásnak. A mágikus gondolkodás ugyanis folyamatosan jelen van, mélyen gyökerezik a különböző életkorokban, az emberiség gondolkodásának egyik általános jellemzője, s a benne rejlő lehetőségek, jótékony hatások jól felhasználhatók az oktatás során a motiváció felkeltésére és az élményanyag gyarapítására.

A spiritualitás bevonására, alkalmazására, megjelenítésére már számos iskolatípus tett kísérletet, most a jelenleg kidolgozás alatt álló gyakorlati életre nevelés program is igyekszik hangsúlyozni ennek fontosságát.